

Tanítók legyünk és tanítványok

Augusztus 29-én városunkban, Gútán tartotta a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége a szlovákiai magyar iskolák országos tanévnyitó ünnepségét. Beszédet mondott Jókai Tibor, a szövetség elnöke, Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár, Madarász Róbert, a komáromi Marianum Egyházi Iskolaközpont igazgatója, Gálfi Mária nyugalmazott pedagógus, valamint Kalácska József, gimnáziumi tanár.

Az ünnepség hivatalos része a Nagybaldogasszony Római Katolikus Plébániatemplomban került megrendezésre, ahol ökumenikus istentisztelet keretében adott áldást Elek László esperesplébános és Fazekas László református püspök.

A nyitóban Fekete Irén, az SZMPSZ Komáromi Területi Választmányának elnöke köszöntötte a rendezvényt megtisztelő vendégeket, pedagógusokat és természetesen a főszereplőket, a gútai diákokat. A választmányi elnök beszédében elhangzott, hogy városunk méltó helyet biztosított az országos tanévnyit-

tó megrendezéséhez, hiszen az oktatási intézményei magas színvonalon képzik és nevelik a környék apraját-nagyját.

Madarász Róbert *Birokra kelni a zúgó áradattal* című beszédében felhívta a figyelmet a szlovákiai magyar iskolák jelenére és jövőjére, mely vihart és özönvizet hozhat. Előadásában kitért arra is, hogy folyamatosan csökken az újszülöttek száma, s ezzel ellentétben rohamosan nő a szülőföldet elhagyók tömege, akik gyakran nemcsak a családjukat, hanem őseik kultúráját is elhagyják. Intő szavakat intézett a tanárkollégákon kívül a pályájukat szeptembertől kezdő pedagógusokhoz is, akiknek útravalóul a következőt mondta: „A pedagógus nevel, növel, biztat, s megmutatja a láthatót s megsejteti a láthatatlant. Megtanítja, hogy embernek lenni nem adottság, hanem feladat. Megtanítja, hogy a szülőföld megtart, s néha azt is, hogy a szülőföldet meg kell tartani. A régi iskolamesterek még úgy vélték, hogy a jó tanár önvérébe mártott tollal írja az ember- és hazaszeretet nagy himnuszát. Kedves jövődő kollégák: ilyenek legyetek!”

Jókai Tibor a SZMPSZ elnöke kiemelte, hogy a következő tanév még inkább rendhagyó év lesz az eddig sem nyugodt és kiszámíthatónak kicsit sem nevezhető oktatási rendszerben. Szembesítette az egybegyűlteket a kü-

lönböző problémákkal, melyek megoldásra várnak a közeljövőben. Az új tanévtől bevezetett változások egyik legnagyobb gócpontja az anyanyelv elsajátítására előírt csökkentett óraszám, melynek következményeként gyengülhet az alapok elsajátítása. Ez pedig anyanyelvünk sorvadásához, valamint a mindennapokból való kiszorulásához is vezethet, s ezzel változhat az iskoláink eddig kialakított arculata is. A szabad óraszámok ilyen jelentős mértékű csökkentésével oktatási intézményeink versenyképessége a többségi nemzet iskoláival szemben eltűnik. Az új törvény által előírt változások, melyek az iskolatanácsok hatásköreinek megnyirbálását érintik, az oktatásügyben jelen lévő demokrácia tereinek szűkítését jelentik – sorolta a problémákat Jókai, aki eme viharfelhőkkel tűzdelt időszakban is kitartásra és bizonyításra buzdította a pedagógustársadalmat.

Az 16. országos tanévnyitó záró részében Fekete Irén a szövetség nevében köszönetet mondott a város vezetőségének, a helyi oktatási intézmények igazgatóinak és tanárainak a szervezésért, valamint Paszmár Jánosnak, a Művészeti Alapiskola igazgatójának, Nagy István orgonaművésznek, Józsa Mónika karnagynak és a galántai Kodály Zoltán Daloskörnek, hogy emelték a rendezvény színvonalát.

Kalácska József

Üzenet a magyar iskolákba

A Szlovákiai Magyar Iskolák Országos Tanévnyitó Ünnepsége alkalmából

Tisztelt Szülők, Kollégák, Diákok! Gútából szól az üzenet, amely város ebben az évben emlékezett az akkor még falut elpusztító 1965-ös dunai árvízre. Gúta összefogással és összetartással az eltelt ötven év alatt virágzó várossá lett. Felvidéki magyar iskoláinkat a közeljövőben az árvízhez hasonló megsemmisítés veszélye fenyegeti.

A hazai magyarság széles rétegeinek összefogására és összetartására lesz szükségünk iskoláink megmaradása érdekében úgy, hogy zavartalan körülmények között oktathassanak és nevelhessenek az ifjú lelkek építőmérnökei és építőművészei – a pedagógusok, s minden diákot irányíthatóknak megtalálni azt, amiben ki tud teljesedni, amiben sikeres tud lenni, megtalálja azt az utat, amelyen nemcsak boldogul, de boldogan, mosolygva tud járni.

Ti pedig, kis, nagy és még nagyobb diákok, naponta a megismerés és a többlettudás vágyával lépjétek át iskolátok küszöbét, ahol egy csodálatos logikával bíró nyelven kapjátok a tudást, csiszolódik az elmétek, megtanultok eligazodni a világban, összhangban lenni önmagatokkal úgy, hogy ne kelljen folyton azt tennetek, amit mindenki tesz. Tanuljatok szorgalmasan, kitartóan, hiszen nagy akarattal nélkül nincs nagy tehetség sem. Keressétek azokat, akik sokat várnak tőletek, mert igénytelen emberek között nem fogtok fejlődni.

Németh László szerint a kisebbség egyik ismérve, hogy különb. A gyermekét anyanyelven taníttató szülő is különb, mert Comenius szellemében helyesen cselekedett; mert tudja, hogy munkája és hivatása által különb a felvidéki magyar pedagógus is,

aki nem zsebtanár, hanem szívtanárként anyanyelven tanítva a diáknak és a közösségnek többletet nyújt, a szégyenletesen alacsony követelményt túllépve tesz rendet az ifjú fejekben, lelkekben.

A kollégák szeretettel neveljenek, oktassanak Istennek, nemzetnek, hazának, tudománynak! Ne úgy tekintsenek önmagukra mint a nemzet napszámosaira, hanem szolgálatot teljesítő példaképre, tudatosítva, hogy öröm fakad abból, ha az ember másokért él!

Becsülve a múltat, óvva a jelent, remélve a jövőt, Zrínyi Miklós *Szigeti veszedelem* című eposzában megfogalmazott szavaival élje mindennapjait felvidéki közösségünk:

„Ez a hely s ez az vár legyen dicsőségünk, Avagy madár gyomra mi koporsóhelyünk. Mindenképpen emberek s vitézek legyünk, Ugy marad meg örökkén az mi szép hírünk.”